

عنوان مقاله:

بررسی صفات کمی لاین های عدس در سه تاریخ کاشت مختلف

محل انتشار:

اولین همایش ملی تخصصی علوم کشاورزی و محیط زیست ایران (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسندگان:

جمال رحیمی درآباد - دانشجوی مقطع دکترای تخصصی رشته اصلاح نباتات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

سیاوش صلی - دانشجوی مقطع دکترای تخصصی رشته اصلاح نباتات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

خلاصه مقاله:

به منظور ارزیابی صفات کمی لاین های عدس در سه تاریخ کاشت مختلف، آزمایشی در فصل زراعی 1391 در روستای درآباد از توابع شهرستان سرعین انجام شد. در این آزمایش 13 لاین عدس به اسامی ILL-9949, ILL-10061, ILL-8108, ILL-9892, ILL-7616, ILL-1188, ILL-9896, ILL-10060, ILL-1005, ILL-10074, ILL-10024, ILL-10275

و شاهد محلی اردبیل به صورت طرح کرت های خرد شده در قالب بلوک های کامل تصادفی در سه تکرار مورد بررسی قرار گرفتند. منشاء کلیه لاین ها به غیر از شاهد محلی از ایکاردا می باشد. کرت های اصلی شامل سه تاریخ کاشت 15 فروردین، 30 فروردین، 15 اردیبهشت در نظر گرفته شد و کرت های فرعی هم لاین های عدس بودند. صفات اندازه گیری شده در این آزمایش، تعداد روز تا گلدهی و رسیدگی، ارتفاع بوته، تعداد ساقه اولیه و ثانویه، تعداد غلاف، درصد غلاف پر و خالی، تعداد دانه، تعداد دانه در غلاف، وزن صد دانه، بیوماس بوته و عملکرد بود. نتایج تجزیه واریانس نشان داد بین تاریخ کاشت های مختلف از نظر صفات تعداد روز تا گلدهی، تعداد روز تا رسیدگی، ارتفاع بوته، تعداد ساقه اولیه، تعداد ساقه ثانویه، تعداد دانه در غلاف، وزن صد دانه و عملکرد اختلاف معنی داری در سطح احتمال 1 و 5 درصد وجود دارد همچنین بین لاین های مورد مطالعه از نظر کلیه صفات ارزیابی شده اختلاف معنی داری در سطح احتمال 1 و 5 درصد وجود دارد. بر اساس نتایج بدست آمده اثر متقابل ژنوتیپ در تاریخ کاشت در صفات تعداد روز تا گلدهی، تعداد روز تا رسیدگی، تعداد ساقه ثانویه، درصد غلاف پر، درصد غلاف خالی، تعداد دانه و عملکرد اختلاف معنی داری در سطح احتمال 1 و 5 درصد نشان داد و از نظر صفات ارتفاع بوته، تعداد ساقه اولیه، تعداد غلاف، تعداد دانه در غلاف، وزن صد دانه و بیوماس بوته اختلاف معنی داری مشاهده نگردید. بر اساس نتایج به دست آمده میانگین عملکرد در تاریخ کاشت اول 1321 کیلوگرم در هکتار، در تاریخ کاشت دوم 1135 کیلوگرم در هکتار و در تاریخ کاشت سوم 9/645 کیلوگرم در هکتار بود. کاهش عملکرد دانه تاریخ کاشت سوم نسبت به تاریخ کاشت اول 9/48 درصد می باشد. لازم به ذکر است که عملکرد کلیه لاین ها در تاریخ کاشت سوم نسبت به تاریخ کاشت اول پایین آمده است که ناشی از اثرات تنش گرمایی می باشد که لاین ها در تاریخ کاشت سوم در انتهای فصل با آن روبرو شدند و به خاطر سقط گل ها و کاهش طول دوره رشد زایشی، عملکرد پایین تری از خود نشان دادند. لاین ILL-10061 در تاریخ کاشت سوم با 4/935 کیلوگرم در هکتار بالاترین عملکرد را از خود نشان داد. از نظر تعداد روز تا گلدهی و رسیدگی، تاریخ کاشت اول بیشترین و تاریخ کاشت سوم کمترین تعداد روز را به خود اختصاص دادند و با توجه به عملکرد بالای لاین ها در تاریخ کاشت اول اهمیت در اختیار بودن زمان کافی برای تکمیل مراحل رشد رویشی و زایشی عدس و افزایش عملکرد مشخص می شود. بررسی شاخص های تحمل به تنش با در نظر گرفتن تاریخ کاشت اول به عنوان عملکرد بالقوه هر ژنوتیپ در محیط بدون تنش و تاریخ کاشت سوم به عنوان عملکرد هر ژنوتیپ در محیط تنش نشان داد که ژنوتیپ 9 با $STI=0/68$ ...

کلمات کلیدی:

تنش گرما، عملکرد، عدس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/371360>

